

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Ємчик О.Г. – к. п. н, старший викладач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти ВНУ імені Лесі Українки

Стрімкий розвиток інформаційного суспільства, потреба у негайних рішеннях проблемних ситуацій вимагає термінових розробок реальних методик впровадження інноваційних форм в педагогічний процес усіх закладів системи освіти, у тому числі дошкільної. Влучним є визначення Д. Дзвінчук дистанційної освіти як «мегатренду освіти майбутнього», «орієнтиру, вектору модернізації, тенденції розвитку» [1, с. 9]. У зв'язку з цим, надзвичайно актуальним постає питання організації дистанційної освіти на початковому етапі й у цьому контексті формування інформаційної та цифрової грамотності учасників освітнього процесу.

Неможливо не погодитись з науковцями О. Полєвіковою та Т. Швець щодо виявлення численних проблем у процесі організації дистанційної освіти у період пандемії. Стосовно дошкільної освіти зокрема вони потребують ретельного аналізу з метою з'ясування переваг онлайн та офлайн форматів, створення сучасної прогресивної моделі [4, с. 116].

Дистанційна форма здобуття освіти згідно українського законодавства (стаття 9 Закону «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII) – «індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій» [2].

Крім того, розвиток методики навчання математики дітей дошкільного віку наголошує на необхідності у підборі адекватної до віку дітей технології розвитку логіко-математичної компетентності, безпосередньо пов'язаної з розвитком розумових операцій, таких як абстрагування, аналіз, порівняння, узагальнення, серіація і класифікація. Тобто, вивчення та створення електронного, дистанційного дидактичного матеріалу стрімко актуалізується в нових мінливих умовах існування і розвитку людства, що вимагає від підростаючого покоління оволодіння більш широким спектром компетентностей. Тобто сучасні умови та обставини дали поштовх для розробки, розгляду, вивчення та запровадження механізмів та технологій використання дистанційних форм для логіко-математичного розвитку дітей. Адже Державний стандарт дошкільної освіти поєднує сенсорно-пізнавальну, логіко-математичну, дослідницьку компетентність та цифрову компетентність дитини дошкільного віку в одному напрямі – «Дитина у сенсорно-пізнавальному просторі». Серед основних знань, сформованості яких вимагає оволодіння логіко-математичною компетентністю стандарт дошкільної освіти України виділяє уявлення про основні математичні поняття «число», «величина», «форма», «простір», «час» і «колір», знання еталонів площинних та об'ємних геометричних форм, просторових напрямів, одиниць вимірювання часу, параметрів величини, зв'язків між кількісними, порядковими числівниками, просторовими і часовими поняттями та ін. Такий набір «властивостей» дитина дошкільного віку повинна освоїти у процесі здобуття елементарної математичної освіти [3].

Щодо дистанційного навчання, то спільним для всіх наукових підходів у його трактуванні є виділення таких його особливостей: діти можуть отримувати готові завдання (кейс технології), під час навчання можливі зустрічі педагога й дитини, учасники освітнього процесу можуть проживати в одному місті чи районі, але навчання може проходити в асинхронному режимі (розбіжність у часі), а також, на наш погляд, найбільш істотна відмінність дистанційного навчання – інтерактивна взаємодія не тільки між дітьми та вихователями, а й між самими дітьми і з засобами навчання, яка здійснюється в специфічній дидактичній системі.

Спільною метою дистанційного навчання та розвитку логіко-математичної компетентності дитини є така розвивальна якість даної форми математичної діяльності дітей, що тісно пов'язана з внутрішньою властивістю гри (основного виду діяльності дитини дошкільного віку), яку психологи, та й самі діти характеризують як бажання і здатність діяти самостійно. Тобто дистанційне навчання дозволяє втілити самостійність і активність особистості дитини у процесі розв'язання завдань математичного характеру.

Проте, варто пам'ятати про таку проблему в реалізації дистанційної форми навчання в закладі дошкільної освіти як дотримання санітарних вимог, складених із врахуванням вікових особливостей розвитку дітей раннього та дошкільного віку.

Використання дистанційної форми освіти закладом дошкільної освіти у роботі з дітьми дошкільного віку буде ефективним лише завдяки реалізації спеціальних організаційно-педагогічних умов, серед яких головними є: забезпечення змішаної форми організації освітнього процесу, котра передбачає поєднання реальної безпосередньої взаємодії вихователів закладу дошкільної освіти з дітьми із дистанційними технологіями; спеціально організоване освітнє інформаційне мережеве середовище закладу дошкільної освіти; врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей, готовності до дистанційного сприйняття знань, самостійного здійснення практичної та ігрової діяльності; залучення батьків до формування та розвитку цифрової компетентності та елементарної комп'ютерної грамотності, їх просвітницька діяльність та контроль за реалізацією в родині програмних завдань відповідно до віку дитини; професійна підготовка вихователів закладів дошкільної освіти до використання технологій дистанційної освіти у роботі з дітьми дошкільного віку.

Список використаних джерел

1. Дзвінчук Д. І. Мегатренд дистанційної освіти: переваги, недоліки, ризики. Освітній дискурс. 2020. Вип. 26. С. 7-18.
2. Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Наказ МОН України від 12.01.2021 р. № 33 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція». URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoh_o%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
4. Полєвікова О., Швець Т. Проблеми взаємодії педагогів із дошкільниками та їх батьками в умовах сучасних освітніх викликів COVID-19. *Освітологічний дискурс*. 2020. № 4. С. 115-128.